

Næringsstoffer i foderet til slagtekalve 2020

v. Irene Fisker, Anne Mette Kjeldsen og Per Spleth, SEGES

I sidste måned fik modtagere af nyhedsbrevet også Benchmarking Slagtekalve 2020 med gennemgang af produktionsresultater og økonomi. Denne artikel handler om indholdet af energi og næringsstoffer i slagtekalvenes foder, og disse foderoplysninger stammer også fra DB Tjek Slagtekalve. Foderets sammensætning har blandt andet betydning for hvor meget kvælstof og fosfor, der udskilles i gødningen, og det kan på længere sigt få betydning for normtallene og dermed for kravet til harmoniareal.

Tallene repræsenterer den intensive slagtekalveproduktion

Besætningerne, som indgår i denne opgørelse, repræsenterer den intensive slagtekalveproduktion, hvor kalve typisk opdrættes til konceptet Dansk Kalv eller tilsvarende. Bedømt ud fra andel kalve, som lever op til konceptkravene, er det 57 ud af 59 driftsenheder i denne opgørelse, der som hovedregel leverer den type kalve.

Foderdata kommer fra landmænd og foderstoffirmaer

Landmand eller konsulent indberetter forbrugte mængder af hvert fodermiddel. I besætninger med indkøbt foder sker det ved en opgørelse af leveret foder korrigeret for primo- og ultimobeholdning. I besætninger, hvor der også anvendes grovfoder, anvendes typisk mixervognens vejssystem til at opsummere forbruget af de enkelte fodermidler. Næringsstofindholdet i foderet trækkes ud fra NorFor-fodermiddeltabellen. Kraftfoderblandingerne er indberettet til fodermiddeltabellen af foderstoffirmaerne, mens der for grovfoder enten bruges tabelværdier eller grovfoderanalyser. For råvarer benyttes tabelværdier.

Foderforbrug, energi og næringsstoffer

Tabel 1 viser data til beskrivelse af de slagtekalvebesætninger, som indgår foderopgørelserne, mens tabel 2 viser opgørelserne af foderforbrug, energiindhold og næringsstofparametre.

Tabel 1. Data om slagtekalvebesætningerne. Tallene er gennemsnit af driftsenhedsgennemsnit og dækker perioden 1/1 – 31/12 2020.

Parameter	Antal driftsenheder	Gennemsnit
Antal producerede kalve	59	1181
Andel kalve godkendt til koncept*, %.	59	85,4
Kødkvægskryds af slagtede dyr, %	59	22,6
Andel kvier af slagtede dyr, %	59	9,9
Alder ved indgang, dage	59	33,4
Vægt ved indgang, kg	59	65,6
Alder ved slagtning, mdr.	59	10,2
Slagtevægt, kg	59	217
Beregnet levende vægt ved slagtning, kg	59	417

Parameter	Antal driftsenheder	Gennemsnit
Daglig tilvækst, gram/dag	59	1264
Nettotilvækst fra fødsel, gram/dag	59	632
Døde af indsatte dyr, %	59	5,58

*Dansk Kalv eller tilsvarende. Krav til alder, vægt og form i konceptet Dansk Kalv er her benyttet som kriterium for alle kalve.

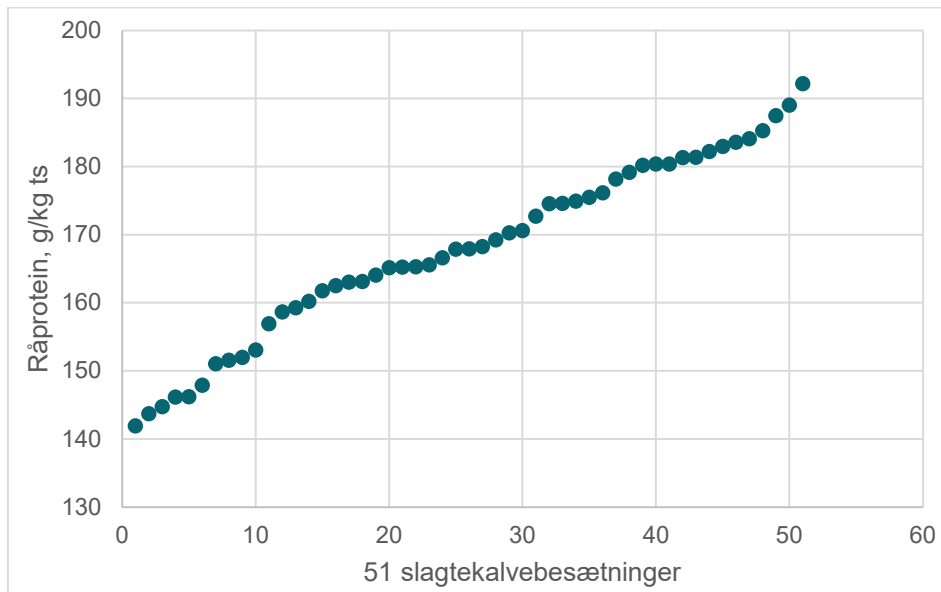
Tabel 2. Foderforbrug, energiindhold og næringsstofparametre. Tallene er gennemsnit af driftsenhedsgennemsnit og dækker perioden 1/1 – 31/12 2020.

Parameter	Antal driftsenheder	Gennemsnit
Tørstofoptagelse, kg pr. produceret kalv	59	1480
Energiindhold, MJ/kg ts*	59	6,91
Energiindhold, FE/kg ts	59	1,05
Foderudnyttelse, MJ/kg tilvækst*	59	29,2
Foderudnyttelse, FE/kg tilvækst	59	4,46
Råprotein, g/kg ts	51	168
Fosfor, g/kg ts	51	4,35
Kalium, g/kg ts	47	9,72
Aske, g/kg ts	51	63,6
Fedtsyrer, g/kg ts	51	28,5
Råfedt, g/kg ts	51	37,6
Stivelse, g/kg ts	51	360
NDF, g/kg ts	51	232

*Beregningsen er ikke en Norfor beregning. MJ er en sum af NEL20 pr. kg ts.

Stor forskel i råproteinindholdet

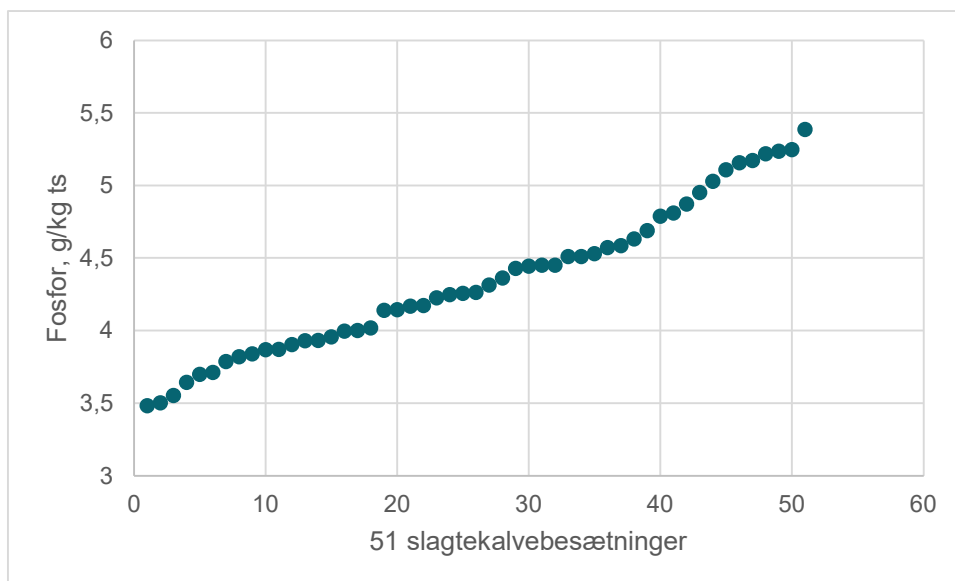
Råproteinindholdet i kalvenes foderrationer ligger på 168 gram pr. kg tørstof i gennemsnit, men der er stor forskel mellem besætninger. Figur 1 viser, at råproteinniveauet varierer fra 142 til 192 gram råprotein pr. kg tørstof. Noget af variationen kan forklares ved forskellige staldforhold, idet man som regel planlægger proteinniveauet efter den mindste kalv på holdet. Har man kun få kalvehold med stor aldersspredning, kan man ikke undgå at overforsyne en del kalve.

Figur 1. Det gennemsnitlige indhold af råprotein i foderrationerne på hver driftsenhed. Hver cirkel repræsenterer én driftsenhed.

Raps øger fosforniveauet i rationen

En kalv på 200 kg har behov for 23 gram fosfor pr. dag, svarende til ca. 4 gram fosfor pr. kg tørstof i den samlede ration. Ligesom for råprotein falder behovet pr. kg tørstof med kalvens størrelse. Besætningerne i opgørelsen ligger på 4,35 gram fosfor pr. kg tørstof i gennemsnit, men som figur 2 viser, varierer det fra 3,48 til 5,39 gram fosfor pr. kg tørstof. Fosforindholdet afspejler til en vis grad hvor meget raps, der indgår i foderrationen. Rapsskrå og kage indeholder væsentlig mere fosfor end andre proteinfodermidler som f.eks. sojaskrå.

Figur 2. Det gennemsnitlige indhold af fosfor i foderrationerne på hver driftsenhed. Hver cirkel repræsenterer én driftsenhed.